

**Ν. Κουνενής, Μ. Σαριδάκης, Ελ. Παγκαλιά κ.ά.,
Βενεζουέλα - αποστολή, Εκδ. ΚΨΜ, Αθήνα 2006,
σ. 160**

Το βιβλίο καταγράφει εμπειρίες, εικό-
νες, στοιχεία, απόψεις για το ενδια-
φέρον και ελπιδοφόρο εγχείρημα του
λαού της Βενεζουέλας. Στο βιβλίο δεν κα-
ταγράφονται μόνο στοιχεία, αλλά γίνεται

προσπάθεια ν' αναλυθούν οι συντελούμενες
διεργασίες στη χώρα.

Η πληροφόρηση απ' τα κυρίαρχα μέσα
είναι περιορισμένη ή μεροληπτική, αν και οι
ανακατατάξεις σ' αυτή τη χώρα εγείρουν το

ενδιαφέρον όχι μόνο των πολιτικών αναλυτών, αλλά και του ευρύτερου κοινού. Στην κάλυψη αυτού του κενού είναι σημαντική η συνεισφορά του βιβλίου και των δημιουργών του.

Στο πρώτο μέρος του βιβλίου δίνεται η εικόνα της Βενεζουέλας σήμερα. Οι τεράστιες κοινωνικές ανισότητες, οι άθλιες συνθήκες ζωής της μεγάλης πλειοψηφίας, αλλά και η μεγάλη αισιοδοξία που διακατέχει το λαό, η έντονη πολιτικοποίησή του, η ενθουσιώδης και ενεργός υποστήριξη στον Τσάβες. Η μεγάλη πλειοψηφία εκφράζει την ικανοποίησή της για τις μεταρρυθμίσεις που πραγματοποιούνται: αναδάσμος της γης, οικοδόμηση νέων ανθρώπινων πόλεων, για να καταργηθούν οι παραγκουπόλεις, φορολόγηση των πλουσίων με υψηλότατους συντελεστές, αύξηση των εσόδων του κράτους απ' το πετρέλαιο, απ' το 1% στο 16%, ποσοστό που θ' αυξάνεται σταδιακά, τέλος, τα γιγάντια προγράμματα για την καταπολέμηση του αναλφabetισμού και της εγληματικότητας και τη βελτίωση της υγείας και της παιδείας.

Στο δεύτερο μέρος του βιβλίου γίνεται αναδρομή στο παρελθόν της χώρας και σύγκριση με το σήμερα. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στον 20ό αιώνα με την ίδρυση δικτατορικών καθεστώτων υπό την έμπνευση και στήριξη του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού, που εποφθαλμιούσε τα μεγάλα κοιτάσματα πετρελαίου, τα οποία ανακαλύφθηκαν στις αρχές του αιώνα.

Απ' το 1945 επικράτησε ο κοινοβουλευτισμός και πραγματοποιήθηκαν ορισμένες μεταρρυθμίσεις. Ωστόσο, οι κυβερνήσεις δεν μπόρεσαν, υπό την επιρροή των ΗΠΑ, να αξιοποιήσουν τον πλούτο της χώρας, για να βελτιώσουν το βιοτικό επίπεδο του λαού και να πραγματοποιήσουν τις βαθιές μεταρρυθμίσεις που χρειαζόταν η χώρα. Η εξαθλίωση του λαού οδήγησε σε δυναμικές διαδηλώσεις

και εξεγέρσεις. Το 1992 πραγματοποιήθηκε στρατιωτικό κίνημα με επικεφαλής τον Ούγκο Τσάβες, που απέτυχε, αλλά τον έκανε γνωστό και δημοφιλή στα λαϊκά στρώματα. Έτσι στις εκλογές του 1998 αναδείχτηκε πρόεδρος με υψηλό ποσοστό (52,2%). Με βασικό σύνθημα «για μια ειρηνική και δημοκρατική κοινωνική επανάσταση» κατάφερε ν' αποκτήσει ισχυρό έρεισμα σε ευρύτερα λαϊκά στρώματα του πληθυσμού. Οι προσπάθειες της ολιγαρχίας να υπονομεύσει τον Τσάβες, με την ανοιχτή υποστήριξη των ΗΠΑ, απέτυχαν. Το 2002 πραγματοποιήθηκε πραξικόπημα και συνελήφθη ο Τσάβες. Το πραξικόπημα κατάρρευσε, κάτω απ' τη λαϊκή κατακραυγή και αντίδραση ύστερα από 38 μόλις ώρες.

Παρά την αντίδραση της αντιπολίτευσης, που εξακολουθεί να κατέχει ισχυρές θέσεις, το καθεστώς Τσάβες ριζοσπαστικοποιείται και ενισχύεται με τη στήριξη στο λαϊκό κίνημα και τη μαζική δράση, που οδήγησε στην ήττα το πραξικόπημα. Στη χώρα άρχισαν να πραγματοποιούνται μεταρρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των οξείτων προβλημάτων του λαού. Ψηφίστηκε νέο σύνταγμα και πραγματοποιήθηκαν μεταρρυθμίσεις στην εκπαίδευση, υγεία, στο ζήτημα της γης, ενώ έγιναν σοβαρά βήματα για το πρόβλημα της στέγασης και της σίτισης του λαού. Αν και το τσαβικό καθεστώς δεν αμφισβητεί το καπιταλιστικό σύστημα, προκαλεί την κυρίαρχη ελίτ της χώρας, δηλαδή τη μεγαλοαστική τάξη που είχε ανδρωθεί γύρω απ' το πετρέλαιο, όπως και τους μεγάλους γαιοκτήμονες. Το καθεστώς σταδιακά αυξάνει τον έλεγχο του στο πετρέλαιο, ενώ εθνικοποιήσεις και καταλήψεις εργοστασίων πραγματοποιούνται στη βιομηχανία.

Αλλά και στη διεθνή πολιτική η Βενεζουέλα διαδραματίζει σοβαρό ρόλο, ορθώνοντας εμπόδια στην αμερικανόπνευστη παγκοσμιοποίηση και ενισχύοντας τις εστίες αντίστα-